

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Virovitica

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI

KORIŠTENJE VANJSKIH USLUGA U DRUŠTVU
FLORA VTC D.O.O., VIROVITICA

Virovitica, lipanj 2018.

SADRŽAJ

stranica

I.	PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
II.	METODE I POSTUPCI REVIZIJE	6
III.	KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	7
IV.	KORIŠTENJE VANJSKIH USLUGA	9
V.	NALAZ	15
VI.	OCJENA UČINKOVITOSTI KORIŠTENJA VANJSKIH USLUGA	22

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Virovitica

KLASA: 041-01/18-10/10
URBROJ: 613-12-18-8

Virovitica, 5. lipnja 2018.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI KORIŠTENJA VANJSKIH USLUGA U
DRUŠTVU FLORA VTC D.O.O., VIROVITICA ZA RAZDOBLJE 2015. - 2017.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti korištenja vanjskih usluga u društvu Flora VTC d.o.o., Virovitica (dalje u tekstu: Društvo) za razdoblje 2015. - 2017.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 12. veljače do 5. lipnja 2018.

I. PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je bila provjera korištenja vanjskih usluga u Društvu, a obuhvaća provjeru opravdanosti i potpune obrazloženosti potrebe za nabavom vanjskih usluga, poštivanje načela postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac te ostvarenje planiranih ciljeva nabave, odnosno jesu li usluge pružene na pravi način.

Društvo je upisano u sudski registar 1995. Najznačajnije djelatnosti Društva su skupljanje, skladištenje, obrađivanje, odlaganje i prijevoz komunalnog, tehnološkog te različitih vrsta neopasnog i opasnog otpada, gospodarenje gradskim odlagalištem otpada, čišćenje i održavanje javnih gradskih površina, parkova i nasada, upravljanje grobljima i pogrebnička djelatnost te trgovina na malo i veliko. Društvo je jedini nacionalni koncesionar za skupljanje svih vrsta električnog i elektroničkog otpada te ima koncesije za skupljanje otpadnih mazivih ulja, baterija i akumulatora, ambalažnog otpada i otpadnih vozila na području Republike Hrvatske. Regionalni koncesionar je za otpadne gume. Skupljanje i odvoz komunalnog otpada Društvo obavlja na području grada Virovitice, prigradskih naselja te općina Špišić Bukovice, Gradine, Lukača i Suhopolja.

Jedini osnivač je Grad Virovitica. Temeljni kapital iznosi 4.665.300,00 kn. Sjedište Društva je u ulici Vukovarska cesta 5, Virovitica.

Tijela Društva su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Skupštinu Društva čini jedan član i to zakonski predstavnik osnivača. Nadzorni odbor ima pet članova od kojih četiri imenuje i opoziva osnivač, a jedan član je predstavnik zaposlenika. Uprava ima jednog člana - direktora, kojega odlukom imenuje Skupština. Od 2005. do vremena obavljanja revizije direktor je Željko Iharoš. Koncem 2015. je imalo 137 zaposlenika, koncem 2016. je imalo 132 te je koncem 2017. imalo 140 zaposlenika.

Društvo je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13, 13/14), koji je bio na snazi do konca 2016. i Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16), koji je na snazi od 2017.

Ciljevi revizije su bili provjeriti:

- koristi li Društvo vanjske usluge svrhovito i ekonomično
- jesu li potrebe za nabavom usluga opravdane i potpuno obrazložene
- je li pri izboru najpovoljnije ponude poštovano načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac
- jesu li nabavom usluga postignuti planirani ciljevi nabave, odnosno jesu li usluge pružene na pravi način.

Područja revizije su određena prema vrijednosno značajnijim rashodima za vanjske usluge, vrijednosti nabave, ocjeni rizika, provedenim postupcima nabave te interesu javnosti za uspostavljanje učinkovitog sustava nabave vanjskih usluga, jer se radi o Društvu u vlasništvu Grada Virovitice te o vrijednosno značajnim sredstvima kojima se financiraju djelatnosti odvoza komunalnog i neopasnog otpada te održavanja javnih površina. Javnost je zainteresirana za ekonomično obavljanje komunalnih usluga, kako bi njihova cijena bila primjerena.

Rashodi za usluge za 2015. u iznosu 31.925.720,00 kn se odnose na usluge skupljanja električnog i elektroničkog otpada u iznosu 26.280.985,00 kn, usluge prijevoza u iznosu 1.834.067,00 kn, rada strojeva u iznosu 458.837,00 kn, grafičke i tiskarske usluge u iznosu 409.904,00 kn, komunalne usluge (deratizacija i dezinfekcija, voda, komunalna naknada, naknada za uređenje voda, naknada vlasnicima nekretnina u blizini odlagališta otpada) u iznosu 392.395,00 kn, usluge osiguranja imovine u iznosu 372.886,00 kn, tekućeg održavanja u iznosu 331.525,00 kn, zbrinjavanja korisnog otpada u iznosu 328.982,00 kn, reklame i promidžbe u iznosu 213.097,00 kn, pošte, telefona i Interneta u iznosu 176.250,00 kn, distribuciju letaka i emitiranje spota u iznosu 166.138,00 kn, posebne naknade u iznosu 157.244,00 kn, računalne usluge u iznosu 142.367,00 kn te druge usluge (kooperanata, zakupa, čuvanja imovine, usluge banaka, intelektualne usluge, cestarine, razni popravci) u iznosu 661.043,00 kn.

Rashodi za usluge za 2016. u iznosu 45.007.032,00 kn se odnose na usluge skupljanja električnog i elektroničkog otpada u iznosu 40.242.687,00 kn, usluge prijevoza u iznosu 1.043.498,00 kn, grafičke i tiskarske usluge u iznosu 520.126,00 kn, komunalne usluge (deratizacija i dezinfekcija, voda, komunalna naknada, naknada za uređenje voda, naknada vlasnicima nekretnina u blizini odlagališta otpada) u iznosu 404.156,00 kn, usluge tekućeg održavanja u iznosu 353.627,00 kn, osiguranja imovine u iznosu 328.733,00 kn, kooperanata u iznosu 309.964,00 kn, pošte, telefona i Interneta u iznosu 268.050,00 kn, građevinskih i drugih popravaka u iznosu 183.479,00 kn, računalne usluge u iznosu 173.241,00 kn, usluge rada strojeva u iznosu 155.715,00 kn, reklame i promidžbe u iznosu 150.500,00 kn, usluge banaka u iznosu 144.370,00 kn, posebne naknade u iznosu 125.114,00 kn, usluge zbrinjavanja korisnog otpada u iznosu 123.581,00 kn te druge usluge (zakupa i najma, čuvanja imovine, intelektualne usluge, cestarine) u iznosu 480.191,00 kn.

Rashodi za usluge za 2017. u iznosu 38.163.195,00 kn se odnose na usluge skupljanja električnog i elektroničkog otpada u iznosu 32.652.204,00 kn, prijevoza u iznosu 1.790.452,00 kn, tekućeg održavanja u iznosu 454.896,00 kn, komunalne usluge (deratizacija i dezinfekcija, voda, komunalna naknada, naknada za uređenje voda, naknada vlasnicima nekretnina u blizini odlagališta otpada) u iznosu 390.487,00 kn, usluge osiguranja imovine u iznosu 310.158,00 kn, pošte, telefona i Interneta u iznosu 279.384,00 kn, građevinskih i drugih popravaka u iznosu 232.969,00 kn, grafičke i tiskarske usluge u iznosu 217.685,00 kn, intelektualne usluge u iznosu 211.585,00 kn, usluge investicijskog održavanja u iznosu 186.850,00 kn, usluge banaka u iznosu 178.770,00 kn, zbrinjavanja korisnog otpada u iznosu 173.547,00 kn, zakupa i najma u iznosu 165.699,00 kn, reklame i promidžbe u iznosu 136.320,00 kn, posebne naknade u iznosu 127.117,00 kn, računalne usluge u iznosu 123.438,00 kn te druge usluge (kooperanata, rada strojeva, čuvanja imovine, cestarine, studentskog i učeničkog servisa) u iznosu 531.634,00 kn.

Revizijom su obuhvaćene usluge prijevoza, usluge najma (leasinga) stroja, grafičke i tiskarske usluge, usluge tekućeg održavanja te osiguranja imovine. Rashodi za navedene usluge su za razdoblje 2015. - 2017. ostvareni u iznosu 7.988.318,00 kn i čine 6,9 % ukupnih rashoda za usluge u navedenom razdoblju.

Prema podacima iz godišnjih izvješća o javnim nabavama, Društvo je u 2016. i 2017. nabavilo usluge leasinga. Usluge leasinga su ugovorene u stranoj valuti (EUR), te je u objavama o zaključenju ugovora Društvo navelo pogrešne vrijednosti. Umjesto preračunane vrijednosti u kunama, Društvo je navelo vrijednosti u eurima, te su u godišnjim izvješćima zbrojene vrijednosti u stranoj i domaćoj valuti.

Od ukupno deset zaključenih ugovora o nabavi usluga, revizijom za 2015. su obuhvaćena dva ugovora za nabavu usluga u vrijednosti 726.820,00 kn ili 12,6 %, za 2016. tri ugovora u vrijednosti 1.523.398,00 kn ili 55,2 % te za 2017. tri ugovora u vrijednosti 1.767.002,00 kn ili 60,7 % ukupno ugovorene vrijednosti usluga. Nadalje, osim otvorenih postupaka nabave, Društvo je u godišnjim izvješćima o javnoj nabavi iskazalo nabave usluga čija je procijenjena vrijednost do 200.000,00 kn. U 2015. su nabavljene usluge u vrijednosti 996.252,00 kn i 2017. u vrijednosti 1.146.470,00 kn, dok u godišnjem izvješću o javnim nabavama za 2016. nisu iskazani podaci o jednostavnim nabavama, a Društvo ih je trebalo iskazati.

U tablici broj 1 daju se podaci o zaključenim ugovorima i jednostavnim nabavama vanjskih usluga za razdoblje 2015. - 2017., prema vrijednosti i vrsti postupaka nabave.

Tablica broj 1

Broj zaključenih ugovora i vrijednost nabave vanjskih usluga
prema vrsti postupaka nabave za razdoblje 2015. - 2017.

Redni broj	Postupak nabave	Broj zaključenih ugovora			Ugovorena vrijednost nabave usluga (bez PDV-a) u kn			Udjel u %		
		2015.	2016.	2017.	2015.	2016.	2017.	2015.	2016.	2017.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Otvoreni postupci	3	4	3	4.785.471,00	2.759.592,00	1.767.002,00	82,8	100,0	60,7
2.	Postupci jednostavne nabave	-	-	-	996.252,00	-	1.146.470,00	17,2	-	39,3
	Ukupno	3	4	3	5.781.723,00	2.759.592,00	2.913.472,00	100,0	100,0	100,0

Na temelju provedenih otvorenih postupaka nabave, u 2015. je zaključen ugovor za grafičke i tiskarske usluge u vrijednosti 278.850,00 kn te usluge održavanja vozila u vrijednosti 447.970,00 kn.

U 2016. su zaključena tri ugovora, od toga je ugovor za usluge prijevoza električnog i elektroničkog otpada zaključen u vrijednosti 680.000,00 kn, usluge održavanja vozila u vrijednosti 461.423,00 kn te grafičke i tiskarske usluge u vrijednosti 381.975,00 kn.

U 2017. su zaključena tri ugovora, od toga je ugovor za usluge prijevoza otpada zaključen u vrijednosti 680.000,00 kn, usluge održavanja vozila u vrijednosti 466.470,00 kn te usluge operativnog leasinga za najam stroja u vrijednosti 620.532,00 kn.

Pored navedenog, revizijom su obuhvaćeni ostvareni rashodi za usluge osiguranja imovine za 2015. u iznosu 372.886,00 kn, za 2016. u iznosu 328.733,00 kn i 2017. u iznosu 310.158,00 kn, za koje su provedeni postupci nabave prikupljanjem više ponuda.

II. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

U fazi planiranja revizije, pribavljene su informacije o načinu na koji sustav nabave vanjskih usluga funkcionira. U postupku revizije postavljanjem upita i pregledom dokumentacije, provjereno je kako su potrebe za nabavom usluga obrazložene. Razmotren je i procijenjen rizik različitih vrsta nedostataka, odstupanja i netočnosti koje se mogu javiti u vezi s predmetom revizije. Ocijenjene su unutarnje kontrole uspostavljene kao odgovor rukovodstva na te rizike. U postupku revizije su procijenjeni rizici moguće prijave, mjerodavni za ciljeve revizije. Istražene su moguće sumnje na neprimjerenu provedbu ili neusklađenost s načelima transparentnosti i odgovornosti, osobito slučajevi u kojima je bio samo jedan ponuditelj i njemu je povjerena nabava usluga. Ako društvo više godina nabavlja usluge od istih dobavljača, to može imati za posljedicu veće troškove, neučinkovite postupke, može se tolerirati slabija provedba ugovora i povećati vjerojatnost pojavljivanja prijave.

Nadalje, revizijskim postupcima je ocijenjeno postoji li prekomjerna ovisnost Društva o vanjskim pružateljima usluga, može li Društvo samo obaviti te zadaće i ima li takav način za posljedicu prekomjerni utjecaj na upravljanje. Također, to može značiti da onemogućuje drugim društvima nadmetanje za taj ugovor. Provjereno je, je li bilo žalbi na postupke i kako su riješene. Izravnim dokaznim postupcima su ispitani zapisi i dokumentacija kako bi provjerili račune dobavljača usluga, kojima su dodijeljeni vrijednosno najznačajniji iznosi.

Za svako od detaljnih potpitanja, izabran je najprikladniji način pribavljanja revizijskog dokaza (intervju, upitnik, uvid u dokumentaciju, korištenje statističkih podataka, baza podataka, usporedba i analiza), vodeći računa o njihovoj dostatnosti i primjerenosti. Za detaljna potpitanja, provedeni su izravni dokazni postupci, na temelju uzorka i revizijskih dokaza.

Pri oblikovanju revizijskih zaključaka, primijenjena je stručna prosudba, uzimajući u obzir revizijske nalaze, značajnost i vrstu propusta otkrivenih tijekom obavljanja revizije.

III. KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Kao kriteriji za ocjenu učinkovitosti korištenja vanjskih usluga, razmotreni su zahtjevi sadržani u sljedećim dokumentima:

- *Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija 3200 Smjernice za provedbu revizije učinkovitosti (ISSAI 3200)*
- *INTOSAI Smjernica za dobro upravljanje - Jačanje dobrog upravljanja javnom imovinom (INTOSAI GOV 9160)*
- *Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija 5700 Smjernica za reviziju sprječavanja korupcije (ISSAI 5700)*
- *Strategija suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. (Narodne novine 26/15)*
- *Strategija razvoja sustava javne nabave u Republici Hrvatskoj.*

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- Koristi li trgovačko društvo vanjske usluge svrhovito i ekonomično?

Ovo pitanje je razrađeno u tri osnovna potpitanja, a svako od njih dalje u niz detaljnijih potpitanja.

Osnovna potpitanja su bila:

- Jesu li potrebe za nabavom usluga opravdane i potpuno obrazložene?
- Je li pri izboru najpovoljnije ponude poštovano načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac?
- Jesu li nabavom usluga postignuti planirani ciljevi nabave, odnosno jesu li usluge pružene na pravi način?

Ocjena učinkovitosti korištenja vanjskih usluga se izražava na sljedeći način:

Društvo je ***koristilo vanjske usluge svrhovito i ekonomično*** ako su potrebe za nabavom usluga bile opravdane i potpuno obrazložene, ako je pri izboru najpovoljnije ponude poštovano načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac te ako su nabavom usluga postignuti planirani ciljevi nabave i usluge pružene na pravi način. Ovu ocjenu mogu dobiti i društva kod kojih su utvrđene određene slabosti i propusti, koje ne utječu značajno na svrhovitost i ekonomičnost korištenja vanjskih usluga.

Društvo je ***koristilo vanjske usluge svrhovito i ekonomično, pri čemu su potrebna određena poboljšanja*** ako su utvrđene određene slabosti i propusti, pri čemu se nekoliko danih preporuka može odnositi na područja visokog rizika. Područja visokog rizika su područja za koja je ocijenjeno da se radi o značajnim slabostima za koje je potrebna pravodobna reakcija uprave (menadžmenta).

Društvo ***nije koristilo vanjske usluge svrhovito i ekonomično, te su potrebna značajna poboljšanja*** ako su utvrđene značajne slabosti i propusti, pri čemu se nekoliko danih preporuka može odnositi na područja visokog i vrlo visokog rizika. Područja vrlo visokog rizika su područja kod kojih je ocijenjeno da je potrebna žurna reakcija uprave (menadžmenta), jer se radi o ozbiljnim slabostima unutarnjih kontrola ili pitanjima upravljanja rizicima.

Društvo *nije koristilo vanjske usluge svrhovito i ekonomično, jer ciljevi nabave usluga nisu postignuti* ako su utvrđene značajne slabosti i propusti, pri čemu se više od tri dane preporuke mogu odnositi na područja vrlo visokog rizika te grubo nepoštivanje propisa i općih akata kojima je uređena nabava usluga.

U nastavku se daje detaljna razrada kriterija za ocjenu učinkovitosti korištenja vanjskih usluga, prema područjima revizije.

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti korištenja vanjskih usluga prema područjima revizije

Područja revizije	Kriteriji
Određivanje potreba	<ul style="list-style-type: none"> • Društvo je komunalne poslove obavljalo isključivo u vlastitoj režiji (bez angažiranja vanjskih pružatelja usluga) • obavljalo je isključivo komunalne poslove radi kojih je osnovano • odredilo je koju razinu/količinu komunalnih usluga planira pružiti • ostvarena razina/količina pruženih komunalnih usluga je u skladu s planiranom • Društvo ima podatke o jediničnim troškovima za najvažnije usluge koje pruža • jedinični troškovi za najvažnije usluge nemaju trend porasta za posljednje tri godine • Društvo istražuje mogućnosti snižavanja troškova, vodeći računa o postizanju poboljšanja kvalitete pri pružanju komunalnih usluga • općim aktima promiče potpunu i otvorenu konkurentnost postupaka nabave usluga • na mrežnoj stranici Društva su objavljeni opći akti kojima je uređena nabava usluga
Izbor najpovoljnije ponude	<ul style="list-style-type: none"> • općim aktima su primjereno uređeni postupci nabave usluga • općim aktima su uređene zadaće i odgovornosti sudionika u postupcima nabave usluga • u općim aktima je izričito navedeno načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac, kao mjerilo za izbor najpovoljnije ponude • Društvo je istražilo tržište nabave i pribavilo što je moguće više informacija o uslugama koje namjerava nabaviti • izabrani način nabave je omogućio najveću razinu konkurentnosti u danim okolnostima • ocjena ponuda je zasnovana isključivo na objavljenim kriterijima odabira i dodjele • razlozi za izbor najpovoljnije ponude su dostatno i odgovarajuće obrazloženi • dokumentacija o nabavi je dostupna, pregledna i omogućuje jednostavno praćenje tijeka nabave • dokumentacija o nabavi sadrži sve dokumente koje treba sadržavati (potpisane zapisnike o izboru najpovoljnije ponude, potpisane ugovore, izjave o nepostojanju sukoba interesa i sl.)
Postizanje planiranih ciljeva nabave	<ul style="list-style-type: none"> • ugovorene su isključivo usluge predviđene dokumentacijom o nabavi • ugovori sadrže detaljnu specifikaciju usluga kako bi se smanjio rizik obavljanja usluga koje nisu bile predviđene osnovnim ugovorom • ugovori sadrže kaznene odredbe za slučaj neispunjavanja ili neodgovarajućeg ispunjavanja obveza • iz računa za obavljene usluge jasno je vidljiva detaljna specifikacija vrste, količine i cijene pruženih usluga • vrsta, količina i cijene usluga se mogu bez teškoća usporediti s podacima sadržanim u dokumentaciji o nabavi i ugovoru • u slučajevima neopravdanog kašnjenja, obračunane su i naplaćene kazne • ugovori o pružanju usluga sadrže klauzulu o očekivanoj razini kvalitete usluga • pri preuzimanju je provjeravana kvaliteta isporučenih usluga • o preuzimanju usluga su sastavljeni zapisnici i okončani obračuni • usluge su obavljene u skladu s ugovorenim rokovima, a plaćanja u skladu s ugovorenim uvjetima

IV. KORIŠTENJE VANJSKIH USLUGA

Korištenje vanjskih usluga predstavlja značajnu stavku u troškovima poslovanja Društva. Ispitivanjem opravdanosti korištenja vanjskih usluga, izborom najpovoljnije ponude i praćenjem ugovorenih s ostvarenim uslugama, Društvo ima mogućnost smanjiti troškove, uz istodobno postizanje više razine produktivnosti, koristeći usluge najstručnijih pružatelja.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: određivanje potreba, izbor najpovoljnije ponude i postizanje planiranih ciljeva nabave usluga.

Određivanje potreba

Potrebe za nabavom vanjskih usluga su opravdane i potpuno obrazložene u najvećem dijelu nabave vanjskih usluga.

Društvo je komunalne poslove (skupljanje i odvoz komunalnog otpada, održavanje javnih površina, pogrebne usluge) obavljalo isključivo u vlastitoj režiji, bez angažiranja vanjskih pružatelja usluga.

Uz komunalne poslove za koje je osnovano, obavljalo je poslove skupljanja svih vrsta električnog i elektroničkog otpada, otpadnih mazivih ulja, baterija i akumulatora, ambalažnog otpada i otpadnih vozila te poslove na tržištu (pogrebnička djelatnost, trgovine cvijećem, trgovina pogrebnom opremom i ugostiteljstvo), za koje je registrirano.

Društvo je odredilo količinu komunalnih usluga koje planira pružiti. Količina komunalnih usluga je utvrđena godišnjim planovima poslovanja. Organiziranim skupljanjem i odvozom komunalnog otpada obuhvaćeno je cjelokupno stanovništvo na području poslovanja Društva. Skupljanje i odvoz komunalnog otpada je obavljano na temelju tjednih planova. Poslove održavanja javnih površina obavlja za Grad Viroviticu, a održavanje groblja na području grada Virovitice, prigradskih naselja i općine Špišić Bukovica. Održavanje javnih površina Društvo obavlja na temelju programa održavanja komunalne infrastrukture u kojima su navedeni vrsta i opseg održavanja (donose ga jedinice lokalne samouprave za svaku godinu). Društvo s Gradom Viroviticom, na temelju planova, zaključuje godišnje ugovore. Radi praćenja održavanja javnih površina, Društvo je izradilo katastre nekretnina obuhvaćenih održavanjem, na temelju kojih je sastavljalo tjedne planove i realizacije održavanja javnih površina.

Količina pruženih komunalnih usluga je ostvarena u skladu s planiranom. Pružene usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada Društvo prati tjednim izvješćima. Godišnjim izvješćima o radu, Društvo je, između ostalog, navelo obuhvat skupljanja komunalnog otpada, prikaz skupljenih količina korisnog otpada po godinama te prikaz odloženog komunalnog otpada na odlagalište po godinama. Društvo je uslugom skupljanja i odvoza komunalnog otpada u 2015. obuhvatilo 14 216 korisnika, u 2016. je obuhvatilo 14 322 korisnika i 2017. je obuhvatilo 14 441 korisnika. Odvoz komunalnog otpada se od 2015. do 2017. obavlja jednom tjedno. U 2015. je prikupljeno 8 068 t komunalnog otpada, u 2016. je prikupljeno 8 139 t te je u 2017. prikupljeno 8 147 t. U 2015. je prikupljeno 3 850 t korisnog otpada, u 2016. je prikupljeno 4 103 t te je u 2017. prikupljeno 3 632 t.

Usluge održavanja javnih površina Društvo prati tjednim planovima i ostvarenjem održavanja zelenih površina po broju zaposlenika na određenim poslovima te mjesečnim izvješćima o održavanju javnih površina po broju zaposlenika i broju utrošenih sati u mjesecu. Ostvarenje usluga održavanja javnih površina, Društvo ne prati na godišnjoj razini.

Društvo prati troškove po djelatnostima. U djelatnosti skupljanja komunalnog otpada za 2015. su ostvareni prihodi u iznosu 8.667.826,00 kn, rashodi u iznosu 8.497.701,00 kn, te je ostvaren višak prihoda u iznosu 170.125,00 kn. Za 2016., prihodi su ostvareni u iznosu 8.265.306,00 kn, rashodi u iznosu 7.987.762,00 kn te višak prihoda u iznosu 277.544,00 kn, a za 2017. su ostvareni prihodi u iznosu 8.219.213,00 kn, rashodi u iznosu 7.659.835,00 kn te višak prihoda u iznosu 559.378,00 kn. U djelatnosti održavanja javnih površina i pogrebnih usluga za 2015. su ostvareni prihodi u iznosu 4.879.243,00 kn, rashodi u iznosu 4.482.476,00 kn, te je ostvaren višak prihoda u iznosu 396.767,00 kn. Za 2016., prihodi su ostvareni u iznosu 4.048.953,00 kn, rashodi u iznosu 4.507.801,00 kn te manjak prihoda u iznosu 458.848,00 kn, a za 2017. su ostvareni prihodi u iznosu 4.555.372,00 kn, rashodi u iznosu 4.457.010,00 kn te višak prihoda u iznosu 98.362,00 kn. Doneseni su cjenici za komunalni, neopasni i odlagalište otpada (14 cjenika) i cjenici za održavanje javnih površina i pogrebne usluge (osam cjenika). Cjenike usvaja i odobrava Grad Virovitica. Pregled cijena za odvoz komunalnog otpada je razvrstan prema kategorijama potrošača (kućanstva, odnosno pravne osobe). Za skupljanje i odvoz komunalnog i neopasnog otpada, cijene su za građanstvo određene po broju članova kućanstva, a za pravne osobe po veličini posude za otpad koju pravna osoba koristi. Cijene se u razdoblju 2015. - 2017. nisu mijenjale. Društvo nema podatke o jediničnim troškovima za usluge skupljanja i odvoza komunalnog i neopasnog otpada za kućanstva te pravne osobe. Nadalje, nema podatke o jediničnim troškovima posebno za usluge održavanja javnih površina te pogrebne usluge.

Društvo istražuje mogućnost snižavanja troškova, vodeći računa o postizanju poboljšanja kvalitete pri pružanju usluga. Rashodi za usluge su za 2016. ostvareni za 13.081.312,00 kn ili 41,0 % više u odnosu na 2015. te su za 2017. ostvareni za 6.843.837,00 kn ili 15,2 % manje u odnosu na 2016. Povećanje, odnosno smanjenje rashoda za usluge se, najvećim dijelom, odnosi na rashode za usluge skupljanja električnog i elektroničkog otpada. Rashodi u djelatnosti skupljanja i odvoza komunalnog otpada su za 2016. ostvareni za 509.939,00 kn ili 6,0 % manje u odnosu na 2015. te su za 2017. ostvareni za 327.927,00 kn ili 4,1 % manje u odnosu na 2016. Rashodi u djelatnosti održavanja javnih površina i pogrebnih usluga su za 2016. ostvareni za 25.325,00 kn ili 0,6 % više u odnosu na 2015. te su za 2017. ostvareni za 50.791,00 kn ili 1,1 % manje u odnosu na 2016.

Društvo općim aktima ne promiče potpunu i otvorenu konkurentnost postupaka nabave usluga. Postupke nabave je uredilo Procesom nabave, koji je sastavni dio Priručnika integriranog sustava upravljanja kvalitetom i okolišem, Uputom za provedbu postupaka javne nabave male vrijednosti iz 2014. te Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavnih nabava iz 2017. Procesom nabave je određena svrha procesa, područje primjene, odgovornost, primijenjeni postupci (donošenje plana nabave, provođenje postupka javne nabave, nabava na koju se ne primjenjuju odredbe Zakona o javnoj nabavi, kontrola nabavljenih proizvoda ili usluga) te dokumentacija postupka nabave. Navedeni proces se primjenjuje u svim postupcima nabave. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavnih nabava je donesen u svrhu poštivanja osnovnih načela javne nabave te ekonomičnog, namjenskog i svrsishodnog trošenja sredstava.

Navedenim Pravilnikom je uređeno da se za jednostavnu nabavu usluga iznad 100.000,00 kn do 200.000,00 kn preporuča prikupiti tri ponude, a može i manje ukoliko se tri ne mogu prikupiti. Nadalje, navedenim Pravilnikom je uređeno da otvaranje ponuda neće biti javno te da se zahtjev za pokretanje nabave ne mora objaviti na mrežnim stranicama, što za posljedicu može imati netransparentnost postupka nabave.

Na mrežnim stranicama Društva su objavljeni opći akti kojima je uređena nabava usluga. Objavljeni su Pravilnik o provedbi postupaka jednostavnih nabava, izjava da ne postoje gospodarski subjekti s kojima je naručitelj u sukobu interesa, registri ugovora o javnoj nabavi te planovi javne nabave.

Izbor najpovoljnije ponude

Društvo je pri izboru najpovoljnije ponude, u najvećem dijelu nabave vanjskih usluga, poštovalo načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac.

Općim aktima nisu primjereno uređeni postupci nabave usluga. Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavnih nabava je uređeno da se o postupku otvaranja ponuda kao i o pregledu i ocjeni ponuda sastavlja zapisnik. Kriterij za odabir ponude je najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda prema unaprijed određenim kriterijima, kako je to navedeno u pozivu na dostavu ponude. Na temelju rezultata pregleda i ocjene ponuda, naručitelj donosi odluku o odabiru najpovoljnije ponude na temelju kriterija za odabir ponude. Aktima, koji uređuju jednostavnu nabavu, nije uređena obveza prijavljivanja sukoba interesa, obvezni sadržaj zapisnika o postupku otvaranja ponuda, zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda te obvezni sadržaj odluke o odabiru.

Općim aktima su, u najvećem dijelu, uređene zadaće i odgovornosti sudionika u postupcima nabave usluga. Općim aktima nisu uređene zadaće i odgovornosti pri sastavljanju okončanog obračuna ugovora.

Općim aktima Društva nije izričito navedeno načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac, kao mjerilo za izbor najpovoljnije ponude. Načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac se odnosi na više različitih kriterija koji se mogu razlikovati u pojedinim nabavama i ovise o rezultatima koje naručitelj želi postići. Kriterij za odabir ponude je najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda prema unaprijed određenim kriterijima navedenim u pozivu na dostavu ponude.

Društvo nema pisane dokaze na koji je način istražilo tržište nabave i pribavilo informacije za nabavljene vanjske usluge. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, tržište se ispituje kod svakog postupka javne nabave proučavanjem cijena za predmet nabave, pregledom cijena na mrežnim stranicama dobavljača ili traženjem neobvezujućih ponuda. Ponude traže upravitelj ili rukovoditelji, koji oblikuju tehničke karakteristike, iznimno pisanim putem.

Izabrani način nabave, u pojedinim provedenim postupcima nabave, nije omogućio najveću razinu konkurentnosti u danim okolnostima. Prema podacima Društva, udjel nabave usluga za koje su provedeni otvoreni postupci nabave je u 2015. iznosio 82,8 % u odnosu na ugovorene vrijednosti usluga, a u 2017. je iznosio 60,7 %. U godišnjem izvješću o javnoj nabavi za 2016., Društvo nije iskazalo podatke o jednostavnoj nabavi usluga.

Planovima nabave za 2015. i 2016. Društvo je planiralo provesti otvorene postupke nabave usluga osiguranja imovine male vrijednosti, a provelo je postupke jednostavne nabave. Provođenje otvorenih postupaka nabave bi omogućilo sudjelovanje više ponuditelja čime bi se osigurala veća razina konkurentnosti te postizanje veće vrijednosti za uloženi novac. Za usluge osiguranja vozila u 2017. su putem posrednika za osiguranje upućeni pozivi za dostavu ponuda na četiri adrese te su prikupljene dvije ponude. Zapisnik o postupku otvaranja ponuda, zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda te odluka o odabiru nisu sastavljeni, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavnih nabava.

Troškovnikom za nabavu usluga prijevoza za 2017. Društvo je predvidjelo nabaviti usluge prijevoza koje nisu dostatne za cijelu godinu, te je ponudbenim troškovnikom uz dokumentaciju za nadmetanje iz siječnja 2017. trebalo predvidjeti usluge prijevoza za cijelo predviđeno razdoblje (jedna godina). Za više obavljene usluge Društvo nije provelo postupak nabave.

Ocjena ponuda je zasnovana na objavljenim kriterijima odabira i dodjele. Za sve provedene postupke nabave usluga obuhvaćenih revizijom, Društvo je sastavilo i objavilo dokumentaciju za nadmetanje. U dokumentaciji za nadmetanje je, između ostalog, navedena procijenjena vrijednost nabave, vrsta postupka i način javne nabave, predmet nabave, opis, količina i tehničke specifikacije predmeta nabave, opis i oznaka grupa predmeta nabave, mjesto i rok isporuke, kvaliteta i jamstvo, razlozi isključenja ponuditelja, uvjeti i dokazi sposobnosti ponuditelja, cijena ponude, rok, način i uvjeti plaćanja, oblik, sadržaj i rok valjanosti ponude, jamstvo za ozbiljnost ponude, kriterij odabira ponude, vrsta ugovora ili prijedlog ugovora te potrebne izjave. Sastavni dio dokumentacije za nadmetanje su ponudbeni listovi (troškovnici), izjave o nekažnjavanju i izjave o integritetu. Ponuditelji su dostavljali ponude u skladu s dokumentacijom za nadmetanje.

Razlozi za odabir najpovoljnije ponude, u postupcima nabave male vrijednosti, su u zapisnicima o pregledu i ocjeni ponuda odgovarajuće obrazloženi. U provedenim otvorenim postupcima nabave usluga obuhvaćenih revizijom, pristigla je po jedna ponuda, osim u postupku nabave grafičkih i tiskarskih usluga u 2016., za koje su pristigle dvije ponude. Kriterij odabira ponuda za provedene otvorene postupke javne nabave je bila najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda (usluge leasinga). Društvo je sastavljalo zapisnike o pregledu i ocjeni ponuda koji sadrže podatke o ponuditelju, detaljni i jasni analitički prikaz ponude sa svim priložima, kriterij za odabir ponude u skladu s dokumentacijom za nadmetanje te prijedlog za donošenje odluke o odabiru. Na temelju zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, donesene su odluke o odabiru.

Dokumentacija o nabavi je dostupna, pregledna i omogućuje jednostavno praćenje tijeka nabave.

Dokumentacija o nabavi sadrži dokumente koje treba sadržavati, u najvećem dijelu nabave usluga obuhvaćenih revizijom. Dokumentacija o nabavi usluga male vrijednosti sadrži planove nabave, odluke o imenovanju ovlaštenih predstavnika naručitelja, izjave o nepostojanju sukoba interesa za direktora, članove Nadzornog odbora i zaposlenike koji sudjeluju u postupcima nabave, dokumentaciju za nadmetanje, pozive za nadmetanje, upisnike o zaprimanju ponuda, zapisnike o otvaranju ponuda, ponude, zapisnike o pregledu i ocjeni ponuda, odluke o odabiru, ugovore, objave o zaključenju ugovora, registre ugovora te godišnja izvješća o javnoj nabavi. Sva dokumentacija je potpisana i ovjerena, dok su pozivi za nadmetanje i objave o zaključenju ugovora uneseni u standardiziranom obliku u Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske.

Dokumentacija o nabavi ne sadrži zapisnik o postupku otvaranja ponuda, zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda te odluku o odabiru za usluge osiguranja vozila u 2017., koji su uređeni odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavnih nabava. Društvo ne prati provedbu ugovora i ne sastavlja okončane obračune u pisanom obliku za obavljene usluge na temelju zaključenih ugovora. Registri ugovora su objavljeni u obliku tablice na mrežnoj stranici, ali s obzirom na to da Društvo ne prati provedbu ugovora i ne sastavlja okončane obračune u pisanom obliku, registri ne sadrže sve propisane podatke (konačna vrijednost plaćena na temelju ugovora).

Postizanje planiranih ciljeva nabave

Društvo je nabavom vanjskih usluga u najvećem dijelu postiglo planirane ciljeve nabave, te su usluge pružene na pravi način.

Po provedenim otvorenim postupcima nabave male vrijednosti su ugovorene isključivo usluge predviđene dokumentacijom o nabavi. Revizijom za razdoblje 2015. - 2017. je obuhvaćeno ukupno osam ugovora za usluge u vrijednosti 4.017.220,00 kn. Odnose se na usluge ugovorene po provedenim postupcima nabave grafičkih i tiskarskih usluga, održavanja vozila, prijevoza otpada te operativnog leasinga. Osim navedenih usluga, revizijom su obuhvaćene usluge osiguranja imovine, koje su nabavljane prikupljanjem ponuda.

Ugovori sadrže detaljnu specifikaciju usluga, odnosno sastavni dijelovi ugovora su ponude s detaljnom specifikacijom usluga, osim ugovora za grafičke i tiskarske usluge.

Ugovorne kazne za slučaj neispunjavanja ili neodgovarajućeg ispunjavanja obveza, ugovorene su u dva ugovora, dok šest zaključenih ugovora za usluge ne sadrži navedene odredbe. Ugovorena je prijava nedostataka u obavljanju usluga u roku osam dana od isporuke, odnosno u jamstvenom roku, a nepostupanje izvoditelja uvjetuje raskid ugovora i naknade štete.

Računi za usluge sadrže detaljne specifikacije obavljenih usluga, s vrstama usluge, količinama i jediničnim cijenama pruženih usluga. Uz račune je priložena dokumentacija koja dokazuje da je usluga obavljena. Za usluge prijevoza, izvoditelj usluge je uz račun priložio teretne listove, izvoditelj grafičkih i tiskarskih usluga je ispostavljao račune - otpremnice, a izvoditelj usluge održavanja vozila je uz račune priložio radne naloge i listove održavanja i popravka vozila.

Ispostavljene račune dobavljača za usluge, može se bez teškoća usporediti s podacima sadržanim u dokumentaciji o nabavi i ugovoru. Prilozi dokumentaciji za nadmetanje su ponudbeni troškovnici koje su ponuditelji u postupku javne nabave obvezni primijeniti te su sastavni dio ponude. U troškovnicima (ponudama) su navedene vrste usluga i jedinične cijene svake pojedine usluge te je na taj način omogućena usporedba računa s podacima sadržanim u dokumentaciji o nabavi i ugovoru.

Uvidom u dokumentaciju Društva, utvrđeno je da nije bilo neopravdanog kašnjenja u obavljanju usluga obuhvaćenih revizijom. Društvo je u svoje poslovanje uvelo sustav upravljanja kvalitetom i okolišem te je izradilo Priručnik integriranog sustava upravljanja kvalitetom i okolišem. Sastavni dio Priručnika je Proces izbora i ocjene dobavljača, koji se primjenjuje pri odabiru dobavljača u postupcima javne nabave.

Ocjenjivanje dobavljača se obavlja na listi praćenja dobavljača te se, nakon svakog ocjenjivanja, dobavljaču može promijeniti status. Utvrđena su tri statusa dobavljača: preferirani dobavljač, dobavljač te izgubljeni status ili u postupku gubitka statusa. Prema listama odobrenih dobavljača i praćenja dobavljača, u razdoblju 2015. - 2017. izvođači grafičkih i tiskarskih usluga, usluga održavanja vozila i usluga prijevoza su imali status preferiranog dobavljača. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, sva kašnjenja s isporukom usluga su bila opravdana, te nije bilo obračunavanja i naplaćivanja kazni.

Ugovori o pružanju usluga sadrže odredbe o očekivanoj razini kvalitete usluga. Ugovorima su se izvođači obvezali usluge obaviti stručno i kvalitetno u skladu s pravilima struke, ostalim pravilima u vezi s predmetom nabave i u skladu s uvjetima koji su propisani u dokumentaciji za nadmetanje. Ugovorena je prijava nedostataka u obavljanju usluga u roku osam dana od dana obavljanja usluge.

Pri preuzimanju usluga, provjeravana je kvaliteta isporučenih usluga. Sve račune za usluge su ovjerile odgovorne osobe i provedena je kontrola isporučene usluge po računu. Društvo je za grafičke i tiskarske usluge, usluge prijevoza te usluge održavanja vozila uz svaki račun sastavljalo zapisnik ulazne kontrole, kojim su odgovorne osobe za ulaznu kontrolu provjerile odgovara li količina naručenoj, postoji li dokumentacija koja je u skladu s narudžbom, postoje li identifikacijske oznake, jesu li vizualnom kontrolom utvrđeni bitni nedostaci te odgovara li kvaliteta usluga ugovorenoj. Navedeni zapisnik je istodobno i zapisnik o preuzimanju usluga. Iz odabranog uzorka računa i zapisnika ulaznih kontrola je vidljivo da su usluge obavljene u ugovorenoj kvaliteti i količinama te da nisu utvrđeni bitni nedostaci. Kvalitetu obavljenih usluga osiguranja, Društvo prati kroz evidenciju prijavljenih i priznatih šteta od strane osiguratelja.

Ostvarenje rashoda za navedene vanjske usluge, Društvo prati prema ugovorenoj vrijednosti usluge (računi rashoda u glavnoj knjizi), a ne prati isporučene količine. Društvo nije sastavilo okončane obračune za obavljene usluge na temelju zaključenih ugovora u pisanom obliku.

Društvo je na mrežnim stranicama objavilo registre ugovora o javnoj nabavi za razdoblje 2015. - 2017., koji sadrže podatke o zaključenim ugovorima na temelju otvorenih postupaka nabave objavljenih u Elektroničkom oglasniku javne nabave. U registrima ugovora o javnoj nabavi, Društvo nije navelo podatak o roku na koji su zaključeni ugovori, konačni datum pružanja usluge i konačni iznos isplaćen na temelju ugovora o javnoj nabavi. U registru ugovora za 2017. nisu navedeni svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn.

Usluge su obavljene u skladu s ugovorenim rokovima, a plaćanja nisu obavljana u skladu s ugovorenim uvjetima (osim usluga lesinga). Društvo je za usluge prijevoza, grafičke i tiskarske usluge te usluge održavanja vozila ugovorilo plaćanja u roku 30 dana na temelju ispostavljenih računa. Prijevozne usluge i usluge održavanja vozila izvođačima usluga Društvo je plaćalo u razdobljima dužim od 30 i kraćim od 60 dana, a grafičke i tiskarske usluge, najvećim dijelom predujmom ili u roku 15 dana od izdavanja računa. Osiguratelj je ispostavljač računima na kojima je navedeno plaćanje u roku 15 dana od ispostavljanja računa, a plaćanja su obavljana u razdobljima dužim od 15 i kraćim od 90 dana, ovisno o vremenu potrebnom za procjenu i priznavanje šteta. Društvo nije plaćalo svaki račun pojedinačno nego je odjednom platilo više računa (plaćanja obavlja dva puta mjesečno), a dio plaćanja je obavljen višestrukim prijebijima (kod prijevoznih usluga većina računa je plaćena prijebijem).

V. NALAZ

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: određivanje potreba, izbor najpovoljnije ponude i postizanje planiranih ciljeva nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na određivanje potreba, izbor najpovoljnije ponude i postizanje planiranih ciljeva nabave.

1. Određivanje potreba

1.1. Društvo za svaku poslovnu godinu donosi planove poslovanja, planove ulaganja i planove nabave. Propusti se odnose na praćenje ostvarenja na godišnjoj razini, podatke o jediničnim troškovima, planiranje nabave i sadržaj općih akata.

- Praćenje ostvarenja na godišnjoj razini

Usluge održavanja javnih površina Društvo prati tjednim planovima i ostvarenjem održavanja zelenih površina po broju zaposlenika na određenim poslovima te mjesečnim izvješćima o održavanju javnih površina po broju zaposlenika i broju utrošenih sati u mjesecu. Ostvarenje usluga održavanja javnih površina, Društvo ne prati na godišnjoj razini.

Državni ured za reviziju predlaže, ostvarenje usluga održavanja javnih površina, pratiti na godišnjoj razini.

- Podaci o jediničnim troškovima

Društvo prati troškove po djelatnostima. U djelatnosti skupljanja komunalnog otpada za 2015. je ostvaren višak prihoda u iznosu 170.125,00 kn, za 2016. u iznosu 277.544,00 kn te za 2017. u iznosu 559.378,00 kn. U djelatnosti održavanja javnih površina i pogrebnih usluga za 2015. je ostvaren višak prihoda u iznosu 396.767,00 kn, za 2016. manjak prihoda u iznosu 458.848,00 kn te za 2017. višak prihoda u iznosu 98.362,00 kn. Doneseni su cjenici za komunalni, neopasni i odlagalište otpada i cjenici za održavanje javnih površina i pogrebne usluge. Cjenike usvaja i odobrava Grad Virovitica. Pregled cijena za odvoz komunalnog otpada je razvrstan prema kategorijama potrošača (kućanstva, odnosno pravne osobe). Za skupljanje i odvoz komunalnog i neopasnog otpada, cijene su za građanstvo određene po broju članova kućanstva, a za pravne osobe po veličini posude za otpad koju pravna osoba koristi. Cijene se u razdoblju 2015. - 2017. nisu mijenjale. Društvo nema podatke o jediničnim troškovima za usluge skupljanja i odvoza komunalnog i neopasnog otpada za kućanstva te pravne osobe. Nadalje, nema podatke o jediničnim troškovima posebno za usluge održavanja javnih površina te pogrebne usluge. Podaci o jediničnim troškovima mogli bi poslužiti kao podloga za njihovo snižavanje.

Državni ured za reviziju predlaže osigurati podatke o jediničnim troškovima za najvažnije usluge koje Društvo pruža.

- Planiranje nabave

Društvo je planom nabave za 2015. i 2016. planiralo provesti postupak nabave usluga osiguranja imovine male vrijednosti, a provelo je postupak jednostavne nabave za svaku vrstu osiguranja. Provođenje otvorenih postupaka nabave bi omogućilo sudjelovanje više ponuditelja čime bi se osigurala veća razina konkurentnosti te postizanje veće vrijednosti za uloženi novac. Planom nabave za 2017. Društvo je za grafičke i tiskarske usluge planiralo provesti postupak nabave usluga male vrijednosti, a nije ga provelo. Ugovor o nabavi grafičkih i tiskarskih usluga iz 2016. je zaključen na rok do srpnja 2017. te je Društvo, nakon isteka ugovora, nastavilo koristiti usluge od istog izvođača (prije svake narudžbe, izvođač je dostavljao ponudu). Izmjene planova nabave za 2015. i 2016. nisu donesene, a za 2017. Društvo je donijelo izmjene kojima je planiralo dva dodatna predmeta nabave roba, odnosno nije izmijenilo planirane postupke nabave usluga. Prema odredbi članka 20. Zakona o javnoj nabavi, koji se primjenjivao do konca 2016., propisano je da naručitelj, ako je potrebno, može izmijeniti i dopuniti plan nabave, a sve izmjene i dopune moraju biti vidljivo naznačene u odnosu na osnovni plan. Novi Zakon o javnoj nabavi je stupio na snagu 1. siječnja 2017. Prema odredbi članka 28. navedenog Zakona, sadržaj, rok donošenja, način i rokove objavljivanja, način promjene te druga pitanja u vezi s planom nabave i registrom ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma propisuje čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za politiku javne nabave, pravilnikom. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17), donesen je u listopadu 2017., a primjenjuje se od 1. siječnja 2018. Prema odredbi članka 3. navedenog Pravilnika, naručitelj može izmijeniti i dopuniti plan nabave tijekom godine, a sve izmjene ili dopune plana moraju biti vidljivo naznačene u odnosu na osnovni plan nabave.

Državni ured za reviziju predlaže, u slučaju značajnih odstupanja od plana nabave, donositi izmjene i dopune plana nabave kako bi pružao realne potrebe Društva za nabavom usluga tijekom poslovne godine.

- Sadržaj općih akata

Nabavu usluga Društvo je uredilo Procesom nabave koji je sastavni dio Priručnika integriranog sustava upravljanja kvalitetom i okolišem, Uputom za provedbu postupaka javne nabave male vrijednosti te Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavnih nabava. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavnih nabava Društvo je donijelo u svrhu poštivanja osnovnih načela javne nabave te ekonomičnog, namjenskog i svrsishodnog trošenja sredstava. Navedenim Pravilnikom je uređeno da se za jednostavnu nabavu usluga iznad 100.000,00 kn do 200.000,00 kn preporuča prikupiti tri ponude, a može i manje ukoliko se tri ne mogu prikupiti. Nadalje, navedenim Pravilnikom je uređeno da se zahtjev za pokretanje nabave ne mora objaviti na mrežnim stranicama te da otvaranje ponuda neće biti javno, što za posljedicu može imati netransparentnost postupka nabave.

Državni ured za reviziju predlaže općim aktima promicati potpunu i otvorenu konkurentnost postupaka nabave. Nadalje, predlaže objavljivati pozive za dostavu ponuda za pokretanje nabave na mrežnim stranicama Društva.

2. Izbor najpovoljnije ponude

2.1. Postupci nabave su propisani odredbama Zakona o javnoj nabavi, drugim propisima koji uređuju područje nabave te općim aktima Društva. Kod izbora najpovoljnije ponude za nabavu vanjskih usluga, nepravilnosti se odnose na opće akte, zadaće i odgovornosti sudionika u postupcima nabave, istraživanje tržišta nabave te odabir načina nabave usluga.

- Opći akti

Društvo, za jednostavne nabave, nije uredilo obvezu prijavljivanja sukoba interesa, obvezni sadržaj zapisnika o postupku otvaranja i zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda te obvezni sadržaj odluke o odabiru. Nadalje, općim aktima nisu određene osobe i odgovornost osoba za sastavljanje okončanog obračuna ugovora. Primjereno uređeni postupci nabave bi osigurali ekonomične i učinkovite postupke, racionalno trošenje javnih sredstava te transparentnost postupaka koji pružaju jednake mogućnosti svim zainteresiranim gospodarskim subjektima koji žele sudjelovati u postupcima javne nabave usluga.

Općim aktima nije izričito navedeno načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac, kao mjerilo za izbor najpovoljnije ponude. Prema odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavnih nabava, kriterij za odabir ponude je najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda prema unaprijed određenim kriterijima navedenim u pozivu na dostavu ponude. Kod nabave usluga je pri izboru najpovoljnije ponude korišteno mjerilo najniže cijene, osim pri nabavi usluga leasinga gdje je primijenjena ekonomski najpovoljnija ponuda. Utvrđivanjem optimalnih kombinacija različitih mjerila za izbor najpovoljnije ponude, Društvo bi osiguralo ispunjenje zahtjeva za nabavom usluga prema načelu postizanja najbolje vrijednosti za novac.

Državni ured za reviziju predlaže općim aktima urediti obvezu prijavljivanja sukoba interesa za jednostavne nabave. Nadalje, za jednostavne nabave, predlaže odrediti obvezni sadržaj zapisnika o postupku otvaranja, zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda te obvezni sadržaj odluke o odabiru. Također, predlaže općim aktima urediti sastavljanje okončanog obračuna ugovora zaključenih na temelju provedenih postupaka nabave. Državni ured za reviziju predlaže općim aktima, kao mjerilo za izbor najpovoljnije ponude, navesti načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac.

- Istraživanje tržišta nabave

Društvo nema dokumentaciju i pisane dokaze na koji je način istraživalo tržište nabave i pribavljalo informacije za nabavljene vanjske usluge.

Državni ured za reviziju predlaže, prije pokretanja postupaka nabave, istraživati tržište te pribavljati što je moguće više informacija o uslugama koje namjerava nabaviti.

- Odabir načina nabave usluga

Planom nabave za 2017. Društvo je planiralo provesti jednostavne postupke nabave za usluge osiguranja motornih vozila procijenjene vrijednosti 199.000,00 kn i usluge osiguranja imovine procijenjene vrijednosti 100.000,00 kn. Za usluge osiguranja vozila za 2017. Društvo je, putem posrednika za osiguranje, uputilo pozive za dostavu ponuda na četiri adrese i prikupilo dvije ponude. Zapisnik o postupku otvaranja ponuda, zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda te odluka o odabiru nisu sastavljeni. Prema odredbi članka 10. Pravilnika o provedbi postupaka jednostavnih nabava, o postupku otvaranja ponuda kao i o pregledu i ocjeni ponuda se sastavlja zapisnik. Na temelju rezultata pregleda i ocjene ponuda, donosi se odluka o odabiru najpovoljnije ponude na temelju kriterija za odabir ponude.

Društvo je u lipnju 2016. provelo otvoreni postupak nabave za usluge prijevoza. Ponudbenim troškovnikom uz dokumentaciju za nadmetanje u postupku nabave usluga prijevoza iz lipnja 2016., Društvo je predvidjelo potrebu za nabavom prijevoznih usluga za 100 000 km, procijenjene vrijednosti 700.000,00 kn. Ugovor je zaključen za usluge u vrijednosti 680.000,00 kn na razdoblje jedne godine. U razdoblju od zaključenja ugovora do konca 2016. rashodi po računima odabranog dobavljača su ostvareni u iznosu 595.055,00 kn. S obzirom da je Društvo do konca 2016. ostvarilo rashode u visini 87,5 % ugovorene vrijednosti, u prosincu 2016. je provelo otvoreni postupak nabave prijevoznih usluga male vrijednosti za 2017. Ponudbenim troškovnikom za nabavu usluga prijevoza za 2017. je predviđeno nabaviti usluge prijevoza za 100 000 km. Ugovor je zaključen u siječnju 2017. za usluge u vrijednosti 680.000,00 kn na razdoblje jedne godine. Društvo je imalo podatak da predviđene usluge u dokumentaciji za nadmetanje (ponudbeni troškovnik) nisu dostatne za cijelu godinu te je ponudbenim troškovnikom za 2017. trebalo predvidjeti usluge prijevoza za cijelo razdoblje (jedna godina). Rashodi za prijevozne usluge, koji se odnose na usluge odabranog izvođača, u razdoblju od siječnja 2017. do konca 2017., ostvareni su u iznosu 1.653.120,00 kn, što je za 973.120,00 kn ili 143,1 % više od ugovorene vrijednosti usluga. Društvo je za više obavljene usluge trebalo provesti propisani postupak nabave. Prema odredbi članka 105. navedenog Zakona, javni naručitelj je obavezan kontrolirati je li izvršenje ugovora o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji za nadmetanje i odabranom ponudom. Izmjene ugovora o javnoj nabavi za vrijeme njegova trajanja, smatraju se novim ugovorom za koji je javni naručitelj obavezan provesti novi postupak javne nabave ako su te izmjene bitne u odnosu na sadržaj osnovnog ugovora i predstavljaju namjeru ugovornih strana da ponovo određuju osnovne elemente toga ugovora. Bitne izmjene ugovora su izmjene koje, između ostalog, znatno proširuju predmet ugovora na robu, radove ili usluge koje nisu obuhvaćene osnovnim ugovorom ili mijenjaju ekonomsku ravnotežu u korist ponuditelja na način koji nije bio predviđen u uvjetima osnovnog ugovora o javnoj nabavi. Izmjene ugovora o javnoj nabavi se neće smatrati bitnim izmjenama ugovora u slučaju da je ukupna vrijednost svih izmjena, bez poreza na dodanu vrijednost, manja od 10,0 % iznosa osnovnog ugovora o javnoj nabavi, pod uvjetom da to ne mijenja pravnu prirodu ugovora o javnoj nabavi.

Državni ured za reviziju predlaže izabranim načinom nabave omogućiti najveću razinu konkurentnosti u danim okolnostima. Nadalje, nalaže sastavljati zapisnike o postupku otvaranja ponuda, zapisnike o pregledu i ocjeni ponuda te odluke o odabiru.

Državni ured za reviziju nalaže provjeravati je li provedba ugovora o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenim u dokumentaciji za nadmetanje i odabranom ponudom. Nadalje, nalaže provoditi propisane postupke nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

3. Postizanje planiranih ciljeva nabave

3.1. Društvo je obvezno voditi računa o postizanju planiranih ciljeva nabave vanjskih usluga te jesu li usluge pružene na pravi način. Kod postizanja planiranih ciljeva nabave, nepravilnosti se odnose na detaljniju specifikaciju nabave usluga, ugovorne kazne, praćenje ostvarenja ugovora, obvezni sadržaj registra zaključenih ugovora te sastavljanje godišnjih izvješća o javnoj nabavi.

- Detaljna specifikacija nabave usluga

Društvo je u 2015. i 2016. provelo otvorene postupke nabave grafičkih i tiskarskih usluga. U dokumentaciji za nadmetanje u 2015. je priložen troškovnik s opisom i karakteristikama usluga koji sadrži 15 vrsta grafičkih i tiskarskih usluga, a u dokumentaciji za nadmetanje u 2016. je priložen troškovnik s opisom i karakteristikama usluga koji sadrži 18 usluga. Prema računima za obavljene grafičke i tiskarske usluge, izvoditelj usluge (odabran postupkom javne nabave) je obavljao i druge grafičke i tiskarske usluge koje nisu obuhvaćene troškovnikom. Druge usluge se odnose na tisak na poklone za poslovne partnere, grafičku pripremu oglasa te izradu kalendara za odvoz otpada, klasifikacijskih fascikala, posjetnica, letaka za restorane i cvjećarnicu te izradu velikih naljepnica za kamione. Na temelju uzorka od 21 računa za grafičke i tiskarske usluge u ukupnom iznosu 254.934,00 kn, druge usluge, koje nisu obuhvaćene troškovnikom, iznose 171.685,00 kn ili 67,3 % vrijednosti usluga navedenih u računima koji su uzeti u uzorak. Druge usluge su vrijednosno značajne, te ih je Društvo trebalo obuhvatiti troškovnikom, koji je sastavni dio ponudbene dokumentacije, kako bi se, nakon zaključenja ugovora, smanjili rizici nabave za usluga koje nisu bile predviđene osnovnim ugovorom.

Državni ured za reviziju predlaže u troškovniku detaljnije specificirati usluge koje se nabavljaju.

- Ugovorne kazne

Ugovorne kazne za slučaj neispunjavanja ili neodgovarajućeg ispunjavanja obveza, ugovorene su u dva ugovora, dok šest zaključenih ugovora za usluge ne sadrže navedene odredbe. Iako u pregledanim ugovorima nisu utvrđene nepravilnosti koje se odnose na neispunjavanje ili neodgovarajuće ispunjavanje obveza, tijekom vremena ovaj propust može postati ozbiljan rizik za Društvo. Prema odredbama Zakona o obveznim odnosima, Društvo može ugovoriti plaćanje određenog novčanog iznosa u slučaju kada dobavljač ne ispuni svoju obvezu, zakasni s ispunjenjem svojih obveza ili u slučaju neurednog ispunjenja obveze.

Državni ured za reviziju predlaže odrediti ugovornu kaznu za slučaj neispunjavanja ili neodgovarajućeg ispunjavanja obveza.

- Praćenje ostvarenja ugovora

Društvo nije sastavilo okončane obračune za obavljene usluge na temelju zaključenih ugovora u pisanom obliku. Ostvarenje rashoda za vanjske usluge obuhvaćene revizijom, Društvo prati prema ugovorenoj vrijednosti usluge (računi rashoda u glavnoj knjizi), a ne prati isporučene količine. Okončani obračuni bi poslužili pri određivanju stvarnih potreba pri planiranju sljedeće nabave.

Državni ured za reviziju predlaže pratiti provedbu ugovora o nabavi usluga te sastavljati okončane obračune.

- Obvezni sadržaj registra zaključenih ugovora

Na mrežnim stranicama, Društvo je objavilo registre ugovora o javnoj nabavi za razdoblje 2015. - 2017., koji sadrže podatke o zaključenim ugovorima na temelju otvorenih postupaka nabave objavljenih u Elektroničkom oglasniku javne nabave. U registrima ugovora o javnoj nabavi, Društvo nije navelo podatak o roku na koji su zaključeni ugovori, konačni datum pružanja usluge i konačni iznos isplaćen na temelju ugovora o javnoj nabavi. Nadalje, u registru ugovora za 2017. nisu navedeni svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Prema odredbi članka 21. Zakona o javnoj nabavi, koji se primjenjivao do konca 2016., propisano je da je naručitelj obavezan voditi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma te podatke iz registra ažurirati najmanje svakih šest mjeseci. Naručitelj je obavezan objaviti registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma na internetskim stranicama. Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, između ostalog, sadrži rok na koji je zaključen ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum, uključujući i ugovor o javnoj nabavi na temelju okvirnog sporazuma, konačni datum pružanja usluge, konačni iznos koji je naručitelj isplatio na temelju ugovora o javnoj nabavi te obrazloženje ukoliko je taj iznos veći od ugovorenog. Prema odredbi članka 28. novog Zakona o javnoj nabavi, sadržaj, rok donošenja, način i rokove objavljivanja, način promjene te druga pitanja u vezi s planom nabave i registrom ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma propisuje čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za politiku javne nabave, pravilnikom. Nadalje, prema odredbi stavka 3. navedenog članka, u registru ugovora se navode predmeti nabave čija je vrijednost nabave jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Prema odredbi članka 5. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, koji se primjenjuje od 1. siječnja 2018., registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, između ostalog, sadrži rok na koji je zaključen ugovor o javnoj nabavi, datum kada je ugovor izvršen u cijelosti ili navod da je isti raskinut prije isteka roka na koji je zaključen, ukupni isplaćeni iznos ugovaratelju s porezom na dodanu vrijednost na temelju zaključenog ugovora te obrazloženje ako je iznos koji je isplaćen ugovaratelju veći od iznosa na koji je ugovor, odnosno razlozi zbog kojih je raskinut prije isteka njegova trajanja. Prema odredbi članka 7. navedenog Pravilnika, naručitelj je obavezan registar ugovora i sve njegove kasnije promjene objaviti u standardiziranom obliku u Elektroničkom oglasniku javne nabave u roku od osam dana od dana ustrojavanja ili promjene. Elektronički oglasnik javne nabave stavlja na raspolaganje obrazac registra ugovora u standardiziranom obliku na način koji omogućava učitavanje i automatski prijenos sadržanih podataka u sustav. Nakon slanja na objavu obavijesti o dodjeli ugovora, Elektronički oglasnik će automatski unijeti odgovarajuće podatke iz obavijesti u registar ugovora.

Državni ured za reviziju, nalaže u registrima ugovora iskazivati predmete nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn, rok na koji su zaključeni ugovori, konačni datum pružanja usluge i konačni iznos isplaćen na temelju ugovora o javnoj nabavi.

- Sastavljanje godišnjih izvješća o javnoj nabavi.

Društvo je za razdoblje 2015. - 2017. sastavilo godišnja izvješća o javnoj nabavi. Prema podacima iz godišnjih izvješća, Društvo je u 2016. i 2017. nabavilo usluge leasinga. Usluge leasinga su ugovorene u stranoj valuti (EUR) te je u objavama o zaključenju ugovora Društvo navelo pogrešne vrijednosti. Umjesto preračunane vrijednosti u kunama, Društvo je navelo vrijednosti u eurima te su u godišnjim izvješćima zbrojene vrijednosti u stranoj i domaćoj valuti, odnosno podaci o vrijednosti ugovorenih usluga nisu usporedivi.

Državni ured za reviziju predlaže, pri sastavljanju objava javne nabave i godišnjih izvješća o javnoj nabavi, podatke o zaključenim ugovorima pravilno iskazivati.

U očitovanju Društvo navodi da prihvaća Nacrt Izvješća te će preporuke primijeniti u poslovanju.

VI. OCJENA UČINKOVITOSTI KORIŠTENJA VANJSKIH USLUGA

Potrebe za nabavom su, u najvećem dijelu nabave vanjskih usluga, opravdane i potpuno obrazložene. Društvo je komunalne poslove obavljalo u vlastitoj režiji, bez angažiranja vanjskih pružatelja usluga. Za obavljanje pojedinih poslova, Društvo nabavlja usluge od drugih izvoditelja, te je odgovorno za opravdanost i obrazloženost potreba za nabavom vanjskih usluga, poštivanje načela postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac te ostvarenje planiranih ciljeva nabave. Osim komunalnih poslova, radi kojih je osnovano, Društvo je obavljalo poslove skupljanja svih vrsta električnog i elektroničkog otpada, otpadnih mazivih ulja, baterija i akumulatora, ambalažnog otpada i otpadnih vozila te poslove na tržištu. Količina komunalnih usluga je utvrđena godišnjim planovima poslovanja te tjednim planovima održavanja javnih površina i skupljanja komunalnog otpada. Pružene usluga su ostvarene u okviru planiranih količina. Istražuje mogućnost snižavanja troškova te vodi računa o postizanju poboljšanja kvalitete. Ostvarenje usluga održavanja javnih površina, Društvo ne prati na godišnjoj razini. Društvo nije osiguralo podatke o jediničnim troškovima za najvažnije usluge koje pruža. Postupci nabave su uređeni Procesom nabave, koji je sastavni dio Priručnika integriranog sustava upravljanja kvalitetom i okolišem, Uputom za provedbu postupaka javne nabave male vrijednosti te Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavnih nabava. Na mrežnim stranicama su objavljeni opći akti kojima je uređena nabava usluga. Društvo općim aktima ne promiče potpunu i otvorenu konkurentnost postupaka nabave usluga. Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavnih nabava je uređeno da se zahtjev za pokretanje nabave ne mora objaviti na mrežnim stranicama te da otvaranje ponuda neće biti javno, što za posljedicu može imati netransparentnost postupka nabave.

Društvo je pri izboru najpovoljnije ponude poštovalo načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac, u najvećem dijelu nabave vanjskih usluga. Dokumentacija o nabavi je dostupna, pregledna i omogućuje jednostavno praćenje tijeka nabave u najvećem dijelu nabave vanjskih usluga te sadrži dokumente koje treba sadržavati. Kriterij za odabir ponude je najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda prema unaprijed određenim kriterijima navedenim u pozivu na dostavu ponude. Ocjena ponuda je zasnovana isključivo na objavljenim kriterijima odabira. Razlozi za odabir najpovoljnije ponude su u zapisnicima o pregledu i ocjeni ponuda odgovarajuće obrazloženi. Općim aktima nije uređena obveza prijavljivanja sukoba interesa, obvezni sadržaj zapisnika o postupku otvaranja ponuda, zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda te obvezni sadržaj odluke o odabiru. Nadalje, općim aktima nisu određene osobe i odgovornost osoba za sastavljanje okončanog obračuna. Društvo nema pisane dokaze na koji je način istražilo tržište nabave i pribavilo informacije za nabavljene vanjske usluge. Općim aktima Društva nije izričito navedeno načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac, kao mjerilo za izbor najpovoljnije ponude. Izabrani način nabave usluga osiguranja nije u pojedinim provedenim postupcima nabave omogućio najveću razinu konkurentnosti u danim okolnostima. Za više obavljene usluge prijevoza Društvo nije provelo propisani postupak nabave.

Društvo je nabavom vanjskih usluga u najvećem dijelu postiglo planirane ciljeve nabave, te su usluge pružene na pravi način. Po provedenim otvorenim postupcima nabave male vrijednosti su ugovorene isključivo usluge predviđene dokumentacijom o nabavi. Ugovori sadrže detaljnu specifikaciju usluga, odnosno sastavni dijelovi ugovora su ponude s detaljnom specifikacijom usluge. Računi za usluge sadrže detaljne specifikacije obavljenih usluga, s vrstama usluge, količinama i jediničnim cijenama pruženih usluga. Uz račune je priložena dokumentacija koja dokazuje da je usluga obavljena.

Ispostavljene račune dobavljača za usluge se može bez teškoća usporediti s podacima sadržanim u dokumentaciji o nabavi i ugovoru. Usluge su obavljene u skladu s ugovorenim rokovima. Ugovori o pružanju usluga sadrže odredbe o očekivanoj razini kvalitete usluga. Pri preuzimanju usluga, provjeravana je kvaliteta isporučenih usluga. Sve račune za usluge su ovjerile odgovorne osobe i provedena je kontrola isporučene usluge po računu. Društvo ne prati isporučene količine te nije sastavilo okončane obračune za obavljene usluge na temelju zaključenih ugovora u pisanom obliku. Ugovorne kazne za slučaj neispunjavanja ili neodgovarajućeg ispunjavanja obveza u najvećem dijelu usluga nisu ugovorene.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da je Društvo koristilo vanjske usluge svrhovito i ekonomično, pri čemu su potrebna određena poboljšanja. Državni ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- ostvarenje usluga održavanja javnih površina pratiti na godišnjoj razini
- osiguravati podatke o jediničnim troškovima za najvažnije usluge koje Društvo pruža
- u slučaju značajnih odstupanja od plana nabave, donositi izmjene i dopune plana nabave kako bi pružao realne potrebe Društva za nabavom usluga tijekom poslovne godine
- općim aktima promicati potpunu i otvorenu konkurentnost postupaka nabave
- objavljivati pozive za dostavu ponuda za pokretanje nabave na mrežnim stranicama Društva
- općim aktima urediti obvezu prijavljivanja sukoba interesa
- odrediti obvezni sadržaj zapisnika o postupku otvaranja ponuda, zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda te odluke o odabiru
- općim aktima, kao mjerilo za izbor najpovoljnije ponude, navesti načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac
- istraživati tržište i pribavljati što je moguće više informacija o uslugama koje Društvo namjerava nabaviti
- izabranim načinom nabave omogućavati najveću razinu konkurentnosti u danim okolnostima
- sastavljati zapisnike o postupku otvaranja ponuda, zapisnike o pregledu i ocjeni ponuda te odluke o odabiru
- provjeravati je li provedba ugovora o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji za nadmetanje i odabranom ponudom
- provoditi propisane postupke nabave
- u troškovniku detaljno specificirati usluge koje se nabavljaju

- odrediti ugovornu kaznu za slučaj neispunjavanja ili neodgovarajućeg ispunjavanja obveza
- pratiti provedbu ugovora o nabavi usluga
- sastavljati okončane obračune
- iskazivati sve propisane podatke u registrima ugovora
- podatke o zaključenim ugovorima pravilno iskazivati u objavama javne nabave i godišnjim izvješćima o javnoj nabavi.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi se provedbom navedenih preporuka pridonijelo većoj otvorenosti i transparentnosti postupaka nabave, postizanju najbolje vrijednosti za uloženi novac te boljem postizanju planiranih ciljeva korištenja vanjskih usluga.